

T. C.

İSTANBUL ARKEOLOJİ

MÜZELERİ UMUM

MÜDÜRLÜĞÜ

ARKEOLOJİK ARAŞTIRMALAR.

11/III/1943

Ö.....

(Simkeş hanı)

G.....

Simkeşhane ikinci Beyazidin hamamından 90 metre uzaklığında bulunmaktadır. Hafız Hüseynin Hadikatülcemami'sine nazaran ~~Simkeşhanı~~ Simkeşhane'de iki mescid mevcut idi. (Hicri 1182 Miladî 1768) Üst kısmı ile bir sebîl ve başka bir çeşme ile mektep, ve bazı diğer dinî eserler 1119 senesinde (M. 1707) III. İbrahim Ahmedin baş kadını İmetullah Hatun tarafından vakf edilmişdi. Alt kısım daha eski bir tarihe ait olup Fatih Sultan Mehmet'in vakfiyelerinden idi. Bunlardan anlaşılacağına göre Simkeş Hanın Fatih Sultan Mehmet devrine kadar çıktığı isbat olmaktadır.

17inci asırda telif edilmiş olan Evliya Çelebinin seyahatnamesi mucibince Fatih Sultan Mehmet bu mahalde takriben 1460 senelerinde Kimyager bir rahibin manastırını ile evini tahrib ettikten sonra ilk sikkayı darb ettirmiştir. Seyahatnamesinde Evliya Çelebi "manastırın bakıyesi hala görülmektedir, dört cebhesi ise bir istihkama andırmaktadır" diyor. Menâfih kadim inşaatın aksamını görmüş olup manastır diye işaret ettiğide ihtimal dahilindedir.

Müze idaresi zikr edilen sütunun bir resmini Ebersolt'a göndermiş oda yanlışlıkla (yarım sütun) olarak Mission archéologique'de neşr etmiştir. Sütun nazarı dikdörtü celb edici bir surette dalları koparılmış bir ağaç kütüğü şeklini muhtevidir. Bunun küçük bir nisaalde Yerebatan sarnığında mevcut ve nakledilmiştir. Hen 1926 senesinde haraplığı dolayısıyla polise kaldırılmış ve müze idaresi fırsattan istifade ederek daha esaslı tetkiklerde bulunmuştur. Çok zaman geçmeden muazzam bir binanın enkazları sükur etmiş ve nihayet 1928 senesinde muntazam bir hafriyate başlanılmıştır. Hippodrom'da çalınmakta olan ve Casson ile Rice'in riyasetleri altında bulunan İngiliz hey'etinin iştirakiyle hafriyat makridi beyin teknik idaresi tahtında icra edilmiştir. Bahanın dar olup cesim mermer bloklarının kesafeti yüzünden mesai çok güç bir şekil almıştır. Daha ilerlemek için bütün hanı yıkmak icab ettiğinden binanın ancak küçük bir kısmı meydana çıkarıl-

T. C.

İSTANBUL ARKEOLOJİ

MÜZELERİ UMUM

MÜDÜRLÜĞÜ

/ /194

Ö.....

G.....

mıştır. Gerek mahallen gerek ise evin orta kısmına ait serbest duran ve 2 metre yükseklik, 8 metre derinlik ile 7 metre genişlik ibraz eden 2 adet kaideye tesadüf edilmiştir. Bu kaidelerin aslen 8 adedden müteşekkil olduğu ihtimal dahilinde olup takriben dördü 14 metreyi aşan ağaç kütüğü tarzındaki sütunları taşınmakta idi. Şimdiye kadar bulunan keşfiyat yeniden islah edilebilecek mahiyette bulunan bir planı meydana getirebilecek vaziyettedir. Krischen 3 ile 4 Nr.lu resimlerde böyle bir tecrübede bulunmuştur. Buna nazaran takı zafer 25 metre yükseklik ve 43 metre genişliğindedir. Esas cebhesi altın kapı gibi garba müteveccih idi. Bu cebhe memerden mamul ~~ve~~ ve oldukça iyi bir teknige mâlik idi. Rivayete nazaran Theodosius'un Forumu olan TAURUS meydanında taşdan bir kemer bulunmakta idi. Bununla yeni keşfedilen eseri mutlaka mukayede etmelidir. Kodinus'a nazaran mezkûr kemerin üzerinde Arcadius ile Honorius'un heykelleri ~~bulunmakta~~ ^{bulunmaktadır} idi. Arkadius'un ki 557 senesinde vukua gelen zelzele neticesi yere düşmüştür. Bu kemerden Bizansın ana caddesi geçmekte idi. Meydana çıkarılan kaidelerin arasında müvazi olarak üzerleri tuğla örülü su kanalları bulunmuştur.

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerde İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanhı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0103802